

▼ حرف روز

پیشروان بصیرت بخوانند

ما در یک پیچ تاریخی عظیم قرار گرفته ایم. شاید شبیه ۱۶۴۸ که از دل جنگ‌های ۳۰ ساله مذهبی، پیمان وستفالی و دولت-ملت‌ها شکل گرفت، یا شبیه ۱۸۱۴ و ۱۸۱۵ که نظم جدید اروپا به وجود آمد.

شاید هم شبیه ترین شرایط به دهه ۵۰ میلادی باشد که انگلیسی‌ها قدرت دریایی‌شان را به آمریکا دادند و روز به روز حوضی و ذلیل‌تر شدند. باور کنیم وقتی در تنگه هرمز گردن آمریکا را گرفته ایم و نظم پترو دلار را به سخره کشیده ایم او آرام نخواهد نشست.

به قول رابرت ای پیپ «روشن است که آمریکا نمی‌تواند کنترل تنگه هرمز را به ایران واگذار کند، زیرا در آن صورت ایران به قدرتمندترین بازیگر بازار نفت جهان تبدیل خواهد شد. این درگیری به مرحله‌ای رسیده که یا باید به سقوط حکومت ایران منجر شود یا ایران پیروز از آن خارج شود؛ دیگر راه‌حل میانه‌ای وجود ندارد.»

در این شرایط سخت، جهان شبیه حیات وحشی است که باید خود را از دهان کفتارها ربود. در این پیچ عظیم تاریخی، پدیده‌ها آن قدر سیال و متغیرند که در زمانی که صلح را در دو قدمی می‌بینی باید به جنگ سلام کنی.

در این شرایط سخت و در این پیچ تمدنی، به تعبیر امام شهید «کوتاهی‌های ما، یک جا دهن‌لقی‌مان، یک جا کمک نکردن‌مان، یک جا اعتراض کردن بی‌خودی‌مان، یک جا صبر نکردن‌مان، یک جا تحلیل غلطی که از اوضاع می‌کنیم، گاهی تأثیر می‌گذارد — [آن هم] تأثیرات تاریخی — یعنی این‌جور مسیر را عوض میکنند؛ لذا خیلی باید مراقبت کرد.»

پیام دیشب رهبر معظم انقلاب را باید از دریچه الزامات برای گذار از این پیچ تاریخی دانست. در این پیچ تاریخی عظیم باید چشم به دشمن داشت و از درافتادن با نیروی خودی بر حذر بود. بعضی وقت‌ها نقد ما نه از سر منفعت سیاسی بلکه از سر اخلاص و به قصد قربت است ولی ممکن است تکمیل کننده پازل دشمن شود.

شاه بیت بیانات امام امت، اتحاد مقدس است. در پیام‌های رهبر رشید امت «مکرراً و مؤکداً تذکر داده شد، صیانت از وحدت و پرهیز از تفرقه و تنازع، اختلافات سیاسی و برجسته کردن تفاوت‌های اجتماعی وظیفه‌ی همگانی است و البته نقش مسئولان و عناصر دلسوز و دلباخته‌ی انقلاب و امام و رهبر شهید در انسجام و یکپارچگی کشور، مهم‌تر و حساس‌تر است.» این پیام را خرج تسویه حساب‌های داخلی نکنیم. بلکه همه ما که ادعای افسری جهاد تبیین داریم باید بارها و بارها آنچه گفته شد را بخوانیم و نقشه راه کنیم.

[بمعقوب ربیعی]

▼ گزارش روز

اعتراف آمریکایی‌ها به خسارت سنگین در اردن

ساعاتی پیش سازمان تروریستی سنتکام در بیانیه‌ای اعلام کرد که در حملات موشکی روز جمعه ایران به پایگاه‌های نظامی آمریکا در اردن، دو نظامی آمریکایی کشته، یک نظامی مفقود و چهار نظامی دیگر مجروح شده‌اند. این حملات که چهارمین حمله جداگانه ایران علیه نیروهای ارتش آمریکا در اردن طی پنج روز گذشته محسوب می‌شود، نشان‌دهنده افزایش چشمگیر توانمندی‌های موشکی نیروهای مسلح و موفقیت در عبور از سامانه‌های پدافندی آمریکاست.

نیویورک تایمز نیز در گزارشی تازه به نقل از مقام‌های آمریکایی نوشته است که تکرار این حملات نشان می‌دهد ایران همچنان ذخایر قابل توجهی از موشک‌های خود را حفظ کرده و نیروهای ایرانی در عبور دادن موشک‌ها از سامانه‌های پدافند هوایی آمریکا، نسبت به گذشته موفق‌تر عمل می‌کنند. این اذعان مقامات پنتاگون در حالی صورت می‌گیرد که شبکه فاکس‌نیوز پیشتر از مجروح شدن دست‌کم ۱۳ نظامی آمریکایی در حملات سپاه به پایگاه‌های کویت، بحرین و اردن خبر داده بود.

بر اساس اطلاعات منتشر شده، نخستین حمله، محل اسکان نیروهای آمریکایی در پایگاه هوایی ملک فیصل را هدف قرار داد که تا پنج نظامی آمریکایی زخمی شدند. دومین حمله، پایگاهی در شرق اردن را هدف گرفت که بالگردهای بلک‌هاوک ارتش آمریکا در آن مستقر بودند و تعداد قابل توجهی از این بالگردها آسیب دیدند. سومین حمله، پایگاه هوایی موفق السلطی را هدف قرار داد که حدود ۲۰ نظامی آمریکایی زخمی شدند. چهارمین حمله روز جمعه بار دیگر همین پایگاه را هدف گرفت و تلفات سنگین‌تری بر جای گذاشت.

نکته قابل توجه اینکه اردن از زمان آغاز جنگ، اهمیت بیشتری برای ارتش آمریکا پیدا کرده است. پنتاگون در روزهای ابتدایی جنگ، بخشی از نیروهای خود را از بحرین، امارات و قطر به اردن و سرزمین‌های اشغالی منتقل کرد، زیرا این دو منطقه امن‌تر ارزیابی می‌شدند. همچنین با محدود شدن امکان استقرار نیروها و پرواز هواپیماهای آمریکایی در خاک برخی متحدان منطقه‌ای، نقش اردن در عملیات نظامی آمریکا بیش از گذشته افزایش یافته است. با این حال، گسترش دامنه حملات نیروهای مسلح به اردن، نشان می‌دهد که هیچ نقطه امنی برای نیروهای آمریکایی در منطقه وجود ندارد و جمهوری اسلامی ایران با افزایش دقت و قدرت موشک‌های خود، توانسته است معادلات امنیتی جدیدی را در منطقه تعریف کند.

[عبدالحسین آزاد]

▼ خبر ویژه

افزایش شمار کشورهای اروپایی تحریم‌کننده رژیم صهیونی

کانال ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونی در گزارشی اعلام کرد که بلژیک به عنوان آخرین کشور اروپایی، واردات کالاهای تولید شده در شهرک‌های غیرقانونی رژیم صهیونی را ممنوع کرده است و روز به روز بر شمار کشورهای اروپایی تحریم‌کننده رژیم افزوده می‌شود. بر اساس این گزارش، دولت بلژیک روز شنبه در واکنش به عملیات نظامی رژیم در نوار غزه، این ممنوعیت را تصویب کرد. این پیشنهاد که اواخر تابستان گذشته مطرح شده بود، به دلیل بن‌بست سیاسی چندین ماه متوقف شد. این اقدام در حالی صورت می‌گیرد که گروهی از کشورهای اتحادیه اروپا خواستار تحریم رژیم به دلیل فعالیت‌هایش در کرانه باختری هستند. فرانسه، ایرلند، هلند و اسپانیا از ممنوعیت کامل واردات حمایت کرده‌اند، در حالی که آلمان و ایتالیا با این اقدام مخالفند. ماکسیم براوو، وزیر امور خارجه بلژیک، اوایل این هفته از سرعت کند پیشرفت در نهادهای اتحادیه اروپا انتقاد کرد و گفت که گزینه‌های ارائه‌شده توسط کمیسیون «بیشتر یک حرکت نمادین است تا یک قصد واقعی برای پیشرفت». به اعتراف رسانه‌های عبری، اگر این اقدام به جای یک تصمیم تجاری، یک تصمیم سیاست خارجی تلقی شود، برای اجرایی شدن در سطح قاره، به اتفاق آرا از سوی هر ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا نیاز خواهد بود.

ایران به حضور آمریکا در منطقه پایان می‌دهد

لری جانسون، تحلیلگر سابق سیا، در تحلیلی با اشاره به ازسرگیری حملات آمریکا علیه ایران، هشدار داد که ایران در پاسخ به بدعهدی واشنگتن، کنترل خود را بر تنگه هرمز تثبیت کرده، از ان پی تی خارج خواهد شد و «رد پای آمریکا را در کل منطقه غرب آسیا محو می‌کند». جانسون تأکید کرد که «هدف راهبردی ایران فرسایش زیرساخت‌های عملیاتی و لجستیکی آمریکا تا نقطه‌ای است که واشنگتن ناچار به تخلیه پایگاه‌ها و عقب‌نشینی از خلیج فارس شود». وی با اشاره به عدم تقارن قدرت میان ایران و آمریکا گفت که ایران تنها باید حملات خود را بر حدود ده هدف حیاتی آمریکا مانند پایگاه‌های هوایی در اردن، امارات، قطر، بحرین و کویت متمرکز کند، در حالی که آمریکا برای مهار توان موشکی ایران ناچار است شبکه‌ای بسیار گسترده و پراکنده از بیش از هزار نقطه پرتاب را منهدم کند. جانسون هرگونه عملیات زمینی علیه ایران را «محکوم به شکست مفتضحانه و سنگین» دانست و تأکید کرد که واشنگتن نه نیروی کافی برای اشغال سرزمینی به وسعت ایران دارد و نه مسیر امنی برای انتقال و پشتیبانی از چنین نیرویی. تحلیلگر سابق سیا با اشاره به هم‌خوانی رویکرد انتقام‌جویانه نظامی ایران با فضای عمومی جامعه، تصریح کرد که «اکثریت نمایندگان مجلس و بخش مهمی از جامعه، آمریکا را دروغ‌گو و متجاوز می‌دانند که حتی پس از توافق نیز به تعهدات خود پایبند نمی‌ماند». جانسون در پایان با اشاره به تجربه طولانی ایران در سازگاری با تحریم‌ها، آن را برای چین و روسیه بسیار ارزشمند دانست و تأکید کرد که ایران «شریکی برخوردار از تجربه عملی برای کاهش وابستگی به ساختارهای مالی، پولی و فناوریانه تحت سلطه آمریکا» محسوب می‌شود.

مدیریت بازار نفت از دست ترامپ در رفته است

آموس هوخشتاین، مشاور ارشد انرژی در دولت جو بایدن، در یادداشتی با اشاره به تردید دونالد ترامپ میان تشدید تنش یا دستیابی به توافق، نوشت که «بازارهای مدیریت شوک بعدی بازار انرژی، هفته‌به‌هفته در حال از بین رفتن هستند» به گفته این کارشناس ژئوپلیتیک انرژی، «حاشیه سود پالایشگاه‌ها به بالاترین سطوح تاریخی رسیده است، اما اختلاف قیمت فرآورده‌های پالایش‌شده با نفت خام نشان می‌دهد که گلوگاه واقعی بازار اکنون فرآورده‌های پالایش‌شده است، نه نفت خام». هوخشتاین با اشاره به کاهش ذخایر نفت در کوشینگ اوکلاهما به حدود ۱۹ میلیون بشکه (پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۱۴) و کاهش ذخایر راهبردی نفت آمریکا به زیر ۳۰۰ میلیون بشکه، تأکید کرد که «ضربه‌گیر اصلی در برابر شوک‌های عرضه تقریباً به پایان رسیده است». مشاور سابق بایدن با اشاره به نقش چین در کاهش واردات نفت در اوج بحران، هشدار داد که «در بحران بعدی ممکن است این حاشیه اطمینان دیگر وجود نداشته باشد، زیرا چین دوباره وارد بازار شده و در حال بازسازی ذخایر خود است». وی پیش‌بینی کرد که «قیمت بنزین ظرف چند روز دوباره از ۴ دلار به ازای هر گالن عبور خواهد کرد و گازوئیل نیز دوباره از ۵ دلار گذشته است». هوخشتاین در پایان پیشنهاد داد که «کنون زمان آن رسیده که از افزایش زیان‌ها جلوگیری شود و به یک توافق دست یافت، زیرا ابزارهای مدیریت بحران بعدی به سرعت در حال تمام شدن هستند و ممکن است چین این بار دیگر نتواند مانند گذشته به کمک بازار بیاید».

پایان عصر انحصار دبی در واردات ایران

مسعود پل‌مهر، دبیر انجمن کشتیرانی کشور، با اشاره به کاهش سهم امارات در ترانشیپ کالاهای ایران، تأکید کرد که وابستگی تجارت کشور به یک مسیر یا هاب خاص، آسیب‌پذیری اقتصاد را افزایش داده است. پل‌مه گفت: «پیش از جنگ، بخش عمده عملیات ترانشیپ و تغییر اسناد کالاهای ایران از طریق امارات انجام می‌شد، اما اکنون این سهم به پایین‌ترین سطح خود رسیده است». وی با بیان اینکه هدف اصلی، تنوع‌بخشی به مسیرهای تجاری و کاهش وابستگی مطلق به یک کشور است، افزود: «بخشی از کالاها اکنون از طریق بنادر غیر اماراتی وارد کشور می‌شود و این موضوع نسبت به گذشته افزایش یافته است». پل‌مه در پاسخ به این سوال که آیا عمان یا گوادر پاکستان می‌توانند جایگزین جبل‌علی شوند، تصریح کرد: «جبل‌علی طی چند دهه با سرمایه‌گذاری گسترده به هاب منطقه تبدیل شده است. گوادر می‌تواند مکمل باشد، اما جایگزین کامل نخواهد بود». وی با اشاره به ساختار صنعت کشتیرانی بین‌المللی که بر اساس شبکه‌های جهانی فعالیت می‌کند، خاطرنشان کرد: «نباید انتظار داشت همه کشتی‌ها مستقیماً از شانگهای به بندرعباس حرکت کنند. بیش از ۸۰ درصد حمل‌ونقل کانتینری جهان با توقف در چندین بندر انجام می‌شود». دبیر انجمن کشتیرانی در پایان تأکید کرد که در شرایط بحران، اولویت اصلی تأمین کالاهای مورد نیاز کشور از هر مسیر ممکن است و پس از عادی شدن شرایط، می‌توان سیاست تنوع‌بخشی را به‌صورت هدفمند اجرا کرد.

◀ عزت‌الله زارعی، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، با تأکید بر ثبات در بازار کالاهای اساسی گفت: «زنجیره تأمین کالاهای اساسی با ثبات کامل در حال فعالیت است و هیچ‌گونه خللی در روند توزیع وجود ندارد». وی با اشاره به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته افزود: «تمامی اقلام اساسی مورد نیاز بازار تأمین شده و با رصد و پایش مستمر بر چرخه تولید تا توزیع، نیاز کشور به‌طور کامل پوشش داده می‌شود». زارعی تصریح کرد: «با توجه به تدابیر اتخاذ شده برای تأمین کالاهای اساسی، بازار هیچ‌گونه کمبودی ندارد».

◀ محمد البختی، عضو دفتر سیاسی انصارالله، با تأکید بر انسجام جبهه مقاومت گفت: «آنچه امروز در منطقه رخ می‌دهد به همه ما مرتبط است و محور مقاومت در هماهنگی کامل با یکدیگر قرار دارد». وی افزود: «کشورهایی که میزبان پایگاه‌های آمریکایی در خاک خود هستند و آمریکا از آنها استفاده می‌کند، در تجاوز علیه ایران شریک هستند». البختی تصریح کرد: «یمن در حال آماده ساختن ساز و برگ لازم برای پایان دادن به محاصره است و نبردی که یمن امروز خود را برای آن آماده می‌کند، بخشی از نبرد منطقه است». وی تأکید کرد آنچه امروز برای ایران، لبنان، یمن و عراق رخ می‌دهد، به دلیل ایستادگی این کشورها در کنار فلسطین است.

◀ گردان‌های جند الکرا، گروه مقاومت اسلامی سوریه، با صدور بیانیه‌ای به شورشیان تحت سرکردگی ابومحمد الجولانی هشدار داد و اعلام کرد: «به دولت شورشیان از تاریخ صدور بیانیه حداکثر ۷ روز ضرب‌الاجل می‌دهد تا سازوکاری روشن برای پرداخت خسارت به اهالی منطقه المزرعه تدوین شود». این گروه تصریح کرد: «در غیر این صورت دستان مقاومت بر روی ماشه است و اهداف مشخص و آماده است». بر اساس این بیانیه، عملیات تخریب مناطق شیعه‌نشین متوقف و ۵ تن از بازداشت‌شدگان آزاد شده‌اند، اما مقاومت سوریه خواستار آزادی فوری بقیه بازداشت‌شدگان و جبران خسارت با نظارت ریش‌سفیدان و علمای منطقه است.

◀ بر اساس نظرسنجی مؤسسه اکلون اینسایتز، محبوبیت دونالد ترامپ در میان رأی‌دهندگان با تحصیلات دبیرستانی یا کمتر به پایین‌ترین سطح تاریخی سقوط کرده است. این نظرسنجی که بین ۹ تا ۱۳ ژوئیه انجام شده، نشان می‌دهد محبوبیت ترامپ در میان این گروه با کاهش ۳۴ واحدی از ابتدای دوره دوم ریاست‌جمهوری او به منفی ۱۶ رسیده است. در ژانویه ۲۰۲۵ بلافاصله پس از آغاز دوره دوم، ۵۶ درصد از این رأی‌دهندگان عملکرد ترامپ را تأیید می‌کردند اما اکنون این رقم به ۴۱ درصد کاهش یافته است.

◀ کریل دیمیتریف، نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه، با هشدار درباره تشدید تنش‌ها در غرب آسیا گفت: «پس از یک وقفه، بزرگترین بحران انرژی در تاریخ بشریت با تشدید تنش‌ها در خاورمیانه از سر گرفته می‌شود». وی افزود: «اتحادیه اروپا و انگلیس ایدئولوژیک‌محور بیشترین آسیب را خواهند دید».